

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8Csp/79/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617203024
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2018:8617203024.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudkyňou JUDr. Annou Frigovou v spore žalobcu G. N., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX T. G. č. XX zastúpeného Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom ul. Karpatská XXX/XX, 089 01 Svidník proti žalovanému G. Q. D., s.r.o., G. XX, XXX XX J., W.: XX XXX XXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Určuje, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov.

II. Určuje, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

III. Určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

IV. Žalobcovi priznáva proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 132,50 eura prostredníctvom prevádzkovateľa systému - Slovenská pošta, a.s., IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 8.6.2017 domáhal, aby súd určil, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov a určil neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobu odôvodnil tým, že

8Csp/79/2017

-2-

medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 10.11.2016 k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500172345 a v rovnaký deň bola uzatvorená spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a dohoda o zrážkach zo mzdy. V danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, pre ktorý je typické, že návrh zmlúv býva veľmi často predtlačенý na formulároch s tým, že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. Citoval § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, že spotrebiteľské zmluvy nesmú

obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

2. K určení, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 je bezúročná a bez poplatkov, uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to najmä výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, nesprávny údaj o celkovej čiastke úveru, kde nie je zohľadnené poisťné plnenie, nesprávny údaj o odplate, ktorá nemôže byť totožná s úrokovou sadzbou, nesprávny údaj o RPMN, kde nie je zohľadnené poisťné plnenie. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy žalobca ponecháva na zvážení súdu, či daná zmluva neobsahuje aj ďalšie obligatórne náležitosti. Na základe uvedených skutočností je potrebné zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

3. K určení neprijateľných zmluvných podmienok uviedol, že podľa názoru žalobcu rozhodcovská zmluva a dohoda o zrážkach zo mzdy predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky, pretože neboli individuálne dojednané a žalobca nemohol ovplyvniť ich obsah. Ako vyplýva z jednotlivých dokumentov boli na vzorovom tlačive podpísané v Bardejove a schválené v Bratislave. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Formulácia Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl. 4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Na zdôraznenie správnosti tohto záveru žalobca poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12,

8Csp/79/2017

-3-

Valéria Marcinová/POHOTOVOSŤ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy. alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“ Žalobca si dovoľuje poukázať aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich zriadenej pri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113, 179, ktorými v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53

Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dohody o zrážkach zo mzdy vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv alebo uzatvorené spolu pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou a plnenie - vykonávanie zrážok zo mzdy na základe neplatnej zmluvnej podmienky je v rozpore so zákonom. Žalobca tiež z opatrnosti uvádza, že v danom prípade sa jedná o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá musí obsahovať zákonné obligatórne náležitosti v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z., pričom je nesporné, že žalovaný takýmto spôsobom obchádza zákon a z tohto dôvodu je táto zmluva neplatná na základe § 39 Občianskeho zákonníka a keďže je neplatný základný právny vzťah, teda úverová zmluva, nemôže byť platný ani zabezpečovací inštitút, teda dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá má akcesorický charakter k základnej (úverovej) zmluve. Dôsledkom neplatnosti zmluvy je ten, že zmluvné strany si majú vrátiť to, čo si navzájom plnili, pričom totožný záver by vyplynul aj zo skutočnosti, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti (druh spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia), čo predstavuje iba základné obligatórne náležitosti v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z. v platnom znení a z týchto dôvodov by bol úver bezúročný a bezpoplatkový, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá sa nevzťahuje len na istinu úveru, je preto v rozpore so zákonom (§ 39 OZ), keďže zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku a preto by bola aj z tohto dôvodu neplatná. V zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka účinného v čase podpisu zmluvy sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. V prípade, ak sa spor vychádzajúci zo spotrebiteľskej zmluvy rieši na rozhodcovskom súde, dochádza k obchádzaniu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Žalobca je toho názoru, že uzatvorenú spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu je možné posúdiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie veci pred rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Ak však bola „nanútená“ jednou zmluvnou stranou, je daný predpoklad, že slabšia strana vzťahu (spotrebiteľ) sa nedokáže v prípadnom rozhodcovskom konaní riadne brániť. Túto doložku si spotrebiteľ/žalobca nedojednal individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber.

8Csp/79/2017

-4-

Rozhodcovská zmluva núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak bude vystupovať na strane žalovaného a vzdať sa tak ústavného práva na spravodlivý proces pred nezávislým súdom, ak sa dodávateľ bude voči spotrebiteľovi domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom. Teda možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna. Pokiaľ má spotrebiteľ postavenie žalovaného, tak v prípade žaloby na rozhodcovskom súde si už nemôže zvoliť všeobecný súd. Takúto rozhodcovskú zmluvu preto nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností v takejto rozhodcovskej zmluve je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Neplatná rozhodcovská zmluva preto nemôže byť základom právomoci rozhodcovského súdu. Podľa názoru žalobcu ďalším prejavom neprijateľnosti je aj tzv. geografická neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdného dvora EÚ C-240/98, C-244/98) prejavujúca sa v tom, že sídlo rozhodcovského súdu žalobcu je neprímerane vzdialené oproti miestne príslušnému súdu spotrebiteľa. Ak veriteľ zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo vopred pripravenej formulárovej podobe a jednostranne určil, ktorému rozhodcovskému súdu bude vec predložená, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo judikoval Krajský súd P. vo svojom rozhodnutí sp. zn. 23CoE/338/2015 zo dňa 16.01.2016: „Odvolací súd

zastáva v tomto smere názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej podobe, jednostranne určil, ktorému rozhodcovskému súdu bude vec predložená, a to rozhodcovskému súdu so sídlom geograficky vzdialenom od bydliska povinného. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovských zmlúv je potom potrebné tieto považovať v celosti za neprijateľné, spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení, a to aj nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05)... Odvolací súd k tomu ešte uvádza, že vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Dlžník, ktorému je predložená typová spotrebiteľská zmluva v predtlačí, nemá vzhľadom na takúto podobu zmluvy v zásade reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovských zmluvách o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy za situácie, keď sú rozhodcovské zmluvy uzatvárané v rovnaký deň spolu s úverovou zmluvou, odvolací súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania."

4. K naliehavému právnemu záujmu uviedol, že osobitným predpisom v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, ktorý výslovne splnomocňuje a oprávňuje žalobcu v pozícii spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojich práv, je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Takéto oprávnenie zákonodarca výslovne uvádza ako jedno zo základných práv spotrebiteľa, keďže v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Protiv porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti poručiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti poručiteľovi domáhať, aby sa poručiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie poručiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov

8Csp/79/2017

-5-

poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie poručiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá." V danom spotrebiteľskom spore vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 6.9.2016 sp. zn. 3Co/25/2016: „Naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody ako celku môže následne argumentovať vo vzťahu ku svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy. Navyše, určovanie neplatnosti predmetnej dohody sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaný svojím jednostranným rozhodnutím. V konaní pred súdom by mohla byť pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo sa žalovaný snaží touto dohodou obísť, a preto je namieste práve táto určovacia žaloba. V opačnom prípade žalovaný výšku svojho nároku, ktorú si takto môže sám určovať, sám nebude mať potrebu nijako revidovať. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

zo dňa 18. 11. 2015, sp. zn. 8 Cdo 483/2014)." V zmysle rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 24.01.2017 sp. zn. KSTN/6C0/107/2016:., Nároky žalobcu ako spotrebiteľa sú odôvodnené s poukazom na cieľ európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľov nezaväzovali. Skúmanie podmienok uvedených v 80 písm. c/ OSP umožňuje riešenie práva resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím a treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov úveru na základe úverovej zmluvy č. 306001179 zo dňa 22.02.2012 uzavretej medzi účastníkmi konania, ktorého špecifické postavenie slabšej strany spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, judikatúra súdov európskych spoločenstiev, ale i vnútroštátna právna úprava, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov - úroky, poplatky. Jeho právne postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). Právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah, bez ohľadu na zmluvnú voľnosť ho stanovíť, bez ohľadu na to, kto rozpor s dobrými mravmi zaviniť, ako i na to, či druhá strana pri vzniku zmluvy bola v dobrej viere, dostane sa do rozporu so všeobecne uznávaným názorom, ktorý vo vzťahu medzi ľuďmi určuje (niekedy aj v právnych normách), aký má byť obsah tohto právneho úkonu tak, aby bol v súlade so základnými morálnymi zásadami. Naliehavý právny záujem súd skúmal s poukazom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 224/2008)."

5. Žalovaný pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy a to na základe listu zo dňa 10.03.2017 označeného ako „Žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy“, prílohou ktorého bola Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 10.11.2016. Ako dôkaz o vykonávaní zrážok zo mzdy žalobca

8Csp/79/2017

-6-

priložil výplatnú pásku. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalovaný siahol na majetok žalobcu prostredníctvom zamestnávateľa žalobcu, vykonávaním zrážok zo mzdy a to na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je však podľa názoru žalobcu ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Právnu ochranu žalobcu zamedzením vykonávania zrážok zo mzdy na základe neoprávneného titulu tak možno zabezpečiť výlučne prostredníctvom súdom nariadeného neodkladného opatrenia. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Žalobca si dovoľuje poznamenať, že vykonávané zrážky zo mzdy majú pre neho devastačné následky, a to na jeho životnú a finančnú situáciu. Okrem žalovaného má aj ďalších veriteľov a snaží sa splácať každý zo svojich záväzkov a zároveň musí zo svojho príjmu hradieť všetky bežné a základné mesačné výdavky na svoj život. Zrážky zo mzdy jednak zabrahujú, aby aspoň čiastočne uhradil svoje záväzky ostatným veriteľom a jednak mu kvôli nim často nevychádzajú financie na základné životné potreby. Preto na základe uvedených skutočností navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, že žalovaný je povinný zdržať sa akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu - Ministerstva obrany SR - úrad finančného zabezpečenia, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

6. Uznesením č. k. 8Csp/79/2017-18 zo dňa 3.7.2017 súd nariadil neodkladné opatrenie v znení navrhovanom žalobcom.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 21.7.2017 uviedol, že tvrdenia žalobcu popiera, nakoľko zmluva obsahuje údaj o počte splátok istiny a úroku 42, o výške splátky 103,40 eur, z toho splátka istiny úveru 71,43 eur a úroku 31,97 eura a termínoch splatnosti splátok 12. deň v mesiaci. Na základe zmluvy bolo dohodnuté poskytnutie spotrebiteľského úveru s úrokovou sadzbou 22,22 % ročne, neboli dohodnuté žiadne rôzne úrokové sadzby, preto poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať

k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a údaj o ňom zmluva zo zákona obsahovať nemusí (keďže nie je splnená podmienka zostatkov s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru). Tvrdenie o celkovej čiastke úveru, v ktorom má či nemá byť zohľadnené poistné plnenie, je zmätočné. Suma úveru predsa a logicky žiadny údaj o poistnom plnení nemôže obsahovať. V zmluve je uvedená čiastka úveru 3 000 eur a v súlade so zákonom aj celková čiastka, ktorú musí dlžník v súvislosti s úverom zaplatiť - 4 342,80 eura. Poistenie schopnosti splácať úver nie je podmienkou na získanie úveru. Tvrdí, že údaj o celkovej čiastke a údaj o RPMN sú v súlade s právnou úpravou. Popiera tvrdenia žalobcu o tom, že výška odplaty určená podľa Občianskeho zákonníka nemôže byť v rovnakej výške ako je úroková sadzba. Žalobca neuviedol žiadny dôvod svojho tvrdenia, nič, čím by odôvodnil svoje tvrdenie. Žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku nezbavuje žalobcu - spotrebiteľa povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti. Odkazuje na spôsob určenia výšky odplaty, ktorej výpočet určuje § 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Úroková sadzba je vyjadrená v zmluve per annum, pričom v zmysle uvedeného sa považuje za opakujúce sa plnenie v percentách za rok. Z toho logicky vyplýva, že odplata v prípade uzavretej zmluvy (keďže nezahŕňa žiadny iný náklad ako úrok) sa bude rovnáť úrokovej sadzbe.

8. Podanou žalobou sa žalobca domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, kedy podľa jeho tvrdenia má ísť o neprijateľnú podmienku. Popiera uvedené tvrdenie

8Csp/79/2017

-7-

žalobcu, nakoľko dohoda o zrážkach zo mzdy č. 850017234543 je uzavretá v súlade s § 9 ods. 13 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého ak ďalej nie je ustanovené inak, veriteľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie vzájomne závislej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a najmä ktorej predmetom je čo aj len sčasti plnenie, ktoré je veriteľ podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti povinný poskytovať aj bez uzavretia takejto zmluvy. Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poistnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia, ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmito nie sú dotknuté. Uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy je uzavretá v súlade s § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., nie je sporné a ani popreté žalobcom, že k uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy pristúpil dobrovoľne, vedome a s vedomím obsahu dohody o zrážkach zo mzdy. Z dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že žalobca ako záujemca o úvere bol poučený (bod I., bod II.) o tom, že dohodu o zrážkach zo mzdy nie je povinný uzavrieť, že nejde o podmienku pre poskytnutie úveru alebo samotné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň bol poučený aj o tom, čo je dôsledkom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy (bod III.). Z dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva poučenie o dobrovoľnosti uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, akou formou môže žalobca odmietnuť uzavretie a čo je dôsledkom uzavretia dohody. Uvedené sa nachádza hneď v úvodných ustanoveniach, a zároveň mu predchádza text „Text dohody si pred jej podpísaním pozorne prečítajte.“ Žalovaný sa v texte snažil graficky zvýrazniť upozornenie nielen na dôležitosť prečítania textu, ale aj na obsah poučenia o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky podmienky, ktoré určil zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, teda dohoda o zrážkach zo mzdy bola vždy uzavretá na samostatnom liste, žalovaný túto dohodu uzavrieť nemusel a obsahuje poučenie aj o dôsledkoch jej uzavretia, teda čo dohoda znamená, aké má následky, kedy sa zrážka zo mzdy vykonáva, že už nie je potrebný ďalší súhlas dlžníka a že takýto súhlas udeľuje priamo podpísaním dohody, že nie je potrebné žiadne súdne rozhodnutie a že vykonávaním zrážok zo mzdy dochádza k postupnému splácaniu pohľadávky. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/142/2016, ktorý posudzoval rovnakú dohodu o zrážkach zo mzdy. Namietá tiež nedostatok nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení a teda neprípustnosť podanej žaloby, keďže neboli splnené podmienky podľa § 137 CSP.

9. Žalobca sa ďalej domáha určenia neplatnosti rozhodcovskej zmluvy s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Popiera tvrdenie žalobcu, nakoľko rozhodcovská zmluva č. 8500172345 bola uzavretá podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a obsahuje všetky náležitosti podľa uvedeného zákona. Ak Národná rada SR určila, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva uzavretá podľa zákona č. 335/2014 Z. z. nie je neprijateľnou podmienkou, potom ide o záväznú pravidlo pre každého vrátane orgánov štátnej moci. Uvedený zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní bol prijatý za účelom prijatia a komplexnej úpravy tzv. spotrebiteľskej arbitráže. Uvedený zákon predpokladá, že rozhodcovské konanie sa môže začať aj na základe žaloby podanej dodávateľom voči spotrebiteľovi. Je zrejmé, že povinným tvrdené dôvody neplatnosti rozhodcovskej zmluvy sú účelové a po právnej stránke nedôvodné. Žalobcom

8Csp/79/2017

-8-

v rozhodcovskom konaní môže byť ktorákoľvek strana rozhodcovskej zmluvy. Začatie rozhodcovského konania dodávateľom neodporuje žiadnemu zákonu a preto nejde o protiprávnu skutočnosť. V súvislosti s tvrdením o geografickej neprijateľnosti uviedol, že zákon predpokladá, že rozhodcovské konanie je primárne písomné. O svojich právach sa spotrebiteľ vždy a písomnou formou predpísanou zákonom poučuje.

10. Žalovaný tvrdí, že na navrhovanom určení nie je žiadny naliehavý právny záujem v zmysle § 137 CSP. Žalobca sa podanou žalobou domáha okrem iného určenia bezúročnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.11.2016, neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, teda právnej skutočnosti a právnych úkonov. Právne úkony sú v zmysle právnej teórie ako aj rozhodovacej praxe súdov právnymi skutočnosťami. Určovacia žaloba je v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku ohľadne právnej skutočnosti prípustná len vtedy, ak ustanovuje osobitný predpis (t.j. osobitný zákon musí určiť, že takéto konanie je dovolené, napríklad konanie o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru, konanie o neplatnosť dobrovoľnej dražby, kde príslušné predpisy výslovne takéto typ určovacej žaloby predpokladajú). Podaná žaloba je neprípustná podľa § 137 písm. c) CSP (žalobca sa nedomáha určenia práva) a je neprípustná aj podľa § 137 písm. d) CSP (žiadny osobitný zákon takéto typ žaloby neupravuje). Naliehavý právny záujem je základným predpokladom pre to, aby určovacie spory neboli vedené zbytočne.

11. Žalobca v replike zo dňa 5.9.2017 uviedol, že keďže poskytnutý úver bol poistený, výška náhrady poistného musela byť zohľadnená v celkovej výške mesačnej splátky. Zmluva o úvere obsahuje údaj o výške mesačnej pravidelnej splátky v sume 103,40 eura, pozostávajúcej z istiny úveru 71,43 eura a z úroku vo výške 31,97 eura. Žalovaný by postupoval v súlade so zákonom, ak by uviedol výšku pravidelnej mesačnej splátky s poistením v sume 132,05 eura, ktorá pozostáva z istiny 71,43 eura, úroku 31,97 eura a poistného plnenia 28,65 eura. Keďže zmluva o úvere obsahuje nesprávny údaj o výške pravidelnej mesačnej splátky, má to za následok neuvedenie obligatórneho údaja v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpisu zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Poistné plnenie predstavuje jednoznačne poplatok, ktorý je potrebný zahrnúť do celkových nákladov, resp. do výpočtu RPMN. Keďže žalovaný poistné plnenie nezohľadnil pri výpočte RPMN, zmluva obsahuje nesprávny výpočet RPMN, čo má za následok absenciu údaja o RPMN. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23.2.2017 sp. zn. 16Co/I00/2016, v zmysle ktorého: „Okresný súd správne zistil, že dôvodom, prečo je úver bezúročný a bez poplatkov bola aj tá skutočnosť, že do celkových nákladov spotrebiteľského úveru patria v zmysle § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. náklady na poistné ako doplnkovú službu, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Žalobca túto skutočnosť potvrdil v odvolaní tým, že poistné je samostatná služba, ktorá nie je podmienkou pre priznanie úveru.

Pokiaľ bolo v zmluve dohodnuté aj platenie poistenia, malo byť zahrnuté do celkových nákladov úveru a v tej súvislosti premietnuté do RPMN. Súd prvej inštancie správne uviedol, že RPMN bolo v zmluvách uvedené v nesprávnej výške 16,08 % oproti 17,8 % v neprospech spotrebiteľa." Na základe uvedených skutočností je úverová zmluva bezúročná a bez poplatkov.

8Csp/79/2017

-9-

12. Dohoda o zrážkach zo mzdy napriek tomu, že bola vypracovaná na samostatnom dokumente, ide o formulárovú zmluvu, ktorú žalobca nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť, podpísal ju v Bardejove a bola schválená v Bratislave. Takáto dohoda nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Taktiež vzhľadom na to, že úver je bezúročný a bez poplatkov, veriteľ si takouto dohodou zabezpečuje pohľadávku vo väčšej výške, než na ktorú má nárok, pretože si ňou zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku. Samotný text dohody o zrážkach zo mzdy predsa nemôže preukazovať jej individuálne dojednanie, keďže celá dohoda bola vypracovaná žalovaným v jeho prospech a žalobca sa na tvorbe tejto dohody podieľal iba svojím podpisom. Pri rozhodcovskej zmluve možnosť voľby medzi rozhodcovským konaním a konaním na všeobecnom súde je len iluzórna, konanie vo väčšine prípadov iniciuje veriteľ. Na podporu určenia rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky žalobca poukazuje na skutočnosť, že ak veriteľ zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo vopred pripravenej formulárovej podobe a jednostranne určil, ktorému rozhodcovskému súdu bude vec predložená, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo judikoval Krajský súd Trenčín vo svojom rozhodnutí sp. zn. 23CoE/338/2015 zo dňa 16.1.2016: „Odvolací súd zastáva v tomto smere názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej podobe, jednostranne určil, ktorému rozhodcovskému súdu bude vec predložená, a to rozhodcovskému súdu so sídlom geograficky vzdialenom od bydliska povinného. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovských zmlúv je potom potrebné tieto považovať v celosti za neprijateľné, spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05)...Odvolací súd k tomu ešte uvádza, že vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Dlžník, ktorému je predložená typová spotrebiteľská zmluva v predtlačí, nemá vzhľadom na takúto podobu zmluvy v zásade reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovských zmluvách o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy za situácie, keď sú rozhodcovské zmluvy uzatvárané v rovnaký deň spolu s úverovou zmluvou, odvolací súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania.“

13. Žalobca ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva odôvodňuje naliehavý právny záujem na určení, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku tým, že potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov - úroky, poplatky. Jeho právne postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, na ktorú veriteľ nemá nárok a pri dohode o zrážkach zo mzdy žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Osobitným predpisom v zmysle §

137 písm. c) Civilného sporového poriadku, ktorý výslovne splnomocňuje a oprávňuje žalobcu v pozícii spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojich práv je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Takéto oprávnenie zákonodarca výslovne uvádza ako jedno zo základných práv spotrebiteľa, keďže v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkými spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ V zmysle rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 24.1.2017 sp. zn. KSTN/6Co/I07/2016: „Nároky žalobcu ako spotrebiteľa sú odôvodnené s poukazom na cieľ európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľov nezaväzovali. Skúmanie podmienok uvedených v § 80 písm. c/ OSP umožňuje riešenie práva resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím a treba pochádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov úveru na základe úverovej zmluvy č. 306001179 zo dňa 22.02.2012 uzavretej medzi účastníkmi konania, ktorého špecifické postavenie slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, judikatúra súdov európskych spoločenstiev, ale i vnútroštátna právna úprava, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov - úroky, poplatky. Jeho právne postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi § 39 Občianskeho zákonníka. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah, bez ohľadu na zmluvnú voľnosť ho stanoviť, bez ohľadu na to, kto rozpor s dobrými mravmi zaviniť, ako i na to, či druhá strana pri vzniku zmluvy bola v dobrej viere, dostane sa do rozporu so všeobecne uznávaným názorom, ktorý vo vzťahu medzi ľuďmi určuje (niekedy aj v právnych normách), aký má byť obsah tohto právneho úkonu tak, aby bol v súlade so základnými morálnymi zásadami. Naliehavý právny záujem súd skúmal s poukazom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 224/2008).“ „Naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu ku svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy. Navyše, určovanie neplatnosti predmetnej dohody sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaná svojím jednostranným rozhodnutím. V konaní pred súdom by mohla byť pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo sa žalovaná snaží touto dohodou obísť, a preto je namieste práve táto určovacia žaloba, v opačnom prípade žalovaná výšku svojho nároku, ktorú si takto môže sama určovať, nebude mať potrebu nijako revidovať. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné

právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana

spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany" (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.11.2015 sp. zn. 8 Cdo 483/2014). Žalobca trvá na podanej žalobe v plnom rozsahu.

14. Žalovaný v duplike zo dňa 13.12.2017 uviedol, že úvodom svojho podania namieta nezrozumiteľnosť a zmätočnosť tvrdenia žalobcu v oblasti argumentácie o nesprávnosti výšky mesačnej splátky, keď na jednej strane uvádza, že „... žalovaný by postupoval v rozpore so zákonom, ak by uviedol výšku pravidelnej mesačnej splátky s poistením " a na inom mieste uvádza, že „... poistné plnenie predstavuje jednoznačne poplatok, ktorý je potrebné zahrnúť do celkových nákladov, resp. do výpočtu RPMN". Takto koncipované tvrdenia sú nesprávne. Zmluva neobsahuje výšku mesačnej splátky so zohľadnením poistného plnenia, nakoľko uvedené predstavuje doplnkový náklad, ktorý ani v zmysle zákonného predpisu nemôže byť zahrnutý do výpočtu výslednej RPMN. Prihláška do poistenia je samostatným právnym úkonom, ktorého vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere, a teda v zmysle vyššie uvedeného má právnu povahu individuálneho dojednania. Táto skutočnosť je v obsahu prihlášky výslovne koncipovaná. Z dôvodu právnej istoty poukazuje na to, že keďže táto prihláška bola dobrovoľná a nebola podmienkou na získanie úveru, tak sa ani odplata za jej uzavretie nemohla zahrnúť do výpočtu RPMN pre úver, nakoľko v zmysle § 2 písmeno g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia príslušných zmlúv je uvedené: Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Žalobca uvádza, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná, akcentuje pritom jej formulárové znenie, ako aj údajné narušenie rovnováhy medzi zmluvnými stranami. Predformulované znenie spotrebiteľských dokumentov je prirodzenou súčasťou úverových produktov a všeobecne všetkých spotrebiteľských vzťahov. Čo je pre toto konanie podstatné je to, či žalobca mal možnosť nadobudnúť o predmetnej dohode vedomosť alebo nie. Tvrdí, a to je pre konanie podstatné, že táto vedomosť žalobcu jestvovala už v predzmluvnej fáze a trvala aj následne pri (po) poskytnutí úveru. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola predložená vo forme samostatného dokumentu s osobitným označením, ktorý bol navyše žalobcom aj osobitne podpisovaný. Pri zachovaní priemernej obozretnosti a vnímavosti spotrebiteľa je vylúčené, aby si žalobca neuvedomil, že ide o samostatný zmluvný dokument, ktorý ani nemal povinný charakter, čo bolo osobitne zvýraznené (TEXT DOHODY SI PRED JEJ UZAVRETÍM POZORNE PREČÍTAJTE) a ktorý zároveň obsahuje všetky predpísané náležitosti v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa. Ak žalobca tvrdí, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy malo dôjsť k hrubej nerovnováhe v neprospech spotrebiteľa, potom žalobu má smerovať voči takým podmienkam (čo musí aj náležite preukázať, pričom toto splnené nebolo), a nie voči dohode o zrážkach zo mzdy ako celku. Spôsob výberu orgánu, ktorý prejedná a rozhodne vec, ako je stanovený v obsahu spotrebiteľskej

8Csp/79/2017

-12-

rozhodcovskej zmluvy, nie je žiadnym porušením zákona. K výberu rozhodcu, resp. fóra, kde sa spor bude riešiť, dochádza až pri podaní žaloby. Tento výber robí strana podávajúca žalobu - nie teda iba jedna zmluvná strana. Obe zmluvné strany majú v zmysle úpravy ich vzájomného vzťahu rovnaké práva a nie je možné hovoriť o žiadnej nerovnováhe. Ochrana spotrebiteľa smeruje k tomu, aby zmluvné strany mali rovnakú možnosť a postavenie v rovnakej, respektíve porovnateľnej situácii. To znamená, či rozsah oprávnení žalobcu je rovnaký bez ohľadu na to, či ide o dodávateľa alebo o spotrebiteľa. Ak je v pozícii žalobcu spotrebiteľ, potom aj on určuje a) fórum rozhodovania sporu, b) v prípade voľby rozhodcovského konania rozhodcovský súd. Rozhodcovská zmluva výber spôsobu riešenia sporov zo zmluvy a tiež výber rozhodcu ponecháva na žalobcu. Ak bude žalobu podávať spotrebiteľ, bude v procesnej pozícii žalobcu, a teda jemu bude patriť právo voľby medzi štátnym súdom a rozhodcovským konaním, čo znamená,

že sám môže žalobou (na základe vlastnej voľby či už na príslušnom súde alebo pre rozhodcom, ktorého určí) uplatniť svoje nároky vyplývajúce alebo súvisiace so zmluvou. Môže sa domáhať určenia jej neplatnosti, resp. neplatnosti určitej časti (a to aj rozhodcovskej doložky), splnenia povinnosti veriteľa vyplývajúcej zo zmluvy (napr. vyplatenia úveru či revolvingu, časti úrokov pri predčasnom splatení, vydání preplátok a pod). Je mylné a v rozpore s právnou úpravou, ak sa stotožňuje možnosť výberu medzi rozhodcovským konaním a situáciou, kedy žalobu podáva dodávateľ. Spotrebiteľ nie je zbavený svojej povinnosti platiť splátky v dohodnutých termínoch splatnosti, čo bolo v danom prípade porušené, a to v značnom rozsahu, nakoľko do dnešného dňa mu nebola vrátená ani istina poskytnutého úveru.

15. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žiadosťou o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 10.11.2016, zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 8500172345, informáciou o priemernej RPMN, spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou č. 8500172345, dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500172345, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy, výplatnou páskou žalobcu, prihláškou do poistenia, výsluchom žalobcu a zistil tento skutkový stav:

16. Zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 10.11.2016 je zrejmé, že žalobca požiadal žalovaného v zastúpení Vierou Hankovskou na základe plnej moci o nový úver na požadovanú čiastku úveru 2 500 eur a požadovanú splatnosť 42 mesiacov, ktorú centrála schválila dňa 16.11.2016.

17. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500172345 zo dňa 10.11.2016 súd zistil, že v zmysle tejto zmluvy žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi bezúčelový úver vo výške 3 000 eur s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 22,22 %, odplatom za úver určenou podľa OZ 22,22 %, RPMN 24,56 %, priemernou hodnotou RPMN 16,57 %, celkovými nákladmi spojenými s úverom 1 342,80 eura, celkovou čiastkou, ktorú musí v súvislosti s úverom dlžník zaplatiť 4 342,80 eura, výškou pravidelnej splátky 103,40 eura, z toho splátka istiny úveru 71,43 eura a splátka úroku 31,37 eura, počtom splátok 42, termínom splatnosti splátky istiny a úroku 12. deň v kalendárnom mesiaci, s dátumom splatnosti prvej splátky istiny úveru a prvej splátky úroku 12.12.2016, termínom konečnej splatnosti úveru 12.5.2020, úrokovou sadzbou pre prípad omeškania s úhradou splátok úveru 5 % ročne, výškou náhrady poistného 28,65 eura mesačne spolu so splátkou istiny úveru a úroku.

8Csp/79/2017

-13-

18. Dňa 10.11.2016 bola medzi stranami zároveň dohodnutá spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500172345, z ktorej vyplýva, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o úvere medzi stranami. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. Podľa obsahu tejto rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: Slovenský arbitrážny súd, Stály rozhodcovský súd Victoria Arbiter a Rozhodcovský súd v Bratislave.

19. Dňa 10.11.2016 bola tiež medzi stranami uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č.8500172345 v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka k zabezpečeniu pohľadávky žalovaného vzniknutej zo zmluvy o č. 8500172345. Na základe tejto Dohody je zamestnávateľ dlžníka - žalobcu povinný vykonávať v prospech Spoločnosti - žalovaného mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vo výške 132,05 eura mesačne.

20. Zo žiadosti žalovaného o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 10.3.2017 súd zistil, že žalovaný uvedeného dňa požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie pravidelných mesačných zrážok zo mzdy žalovaného v sume 132,05 eura až do vyrovnania celého dlhu s tým, že celkový dlh žalobcu ku dňu 10.3.2017 činí 5 449,04 eura (vyplatená čiastka a zmluvná odmena úveru v sume 5 414,05 eura, plus ostatné záväzky klienta za omeškanie v sume 34,99 eura). Z výplatnej pásky je zrejmé, že za mesiac apríl 2017 bolo žalobcovi z jeho mzdy zrazených 112,09 eura.

21. Žalobca pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že pri podpise úverovej zmluvy nebol informovaný o tom, že podpisuje aj rozhodcovskú zmluvu a dohodu o zrážkach zo mzdy, obidve tieto písomnosti mu boli predložené na podpis splnomocnenou zástupkyňou žalovaného spolu so zmluvou o úvere. Bol informovaný len o základných údajoch vyplývajúcich zo zmluvy (výška úveru, výškou pravidelnej splátky 103,40 eura a počtom splátok). Nebol oboznámený s obsahom a účelom rozhodcovskej zmluvy, nebolo mu jasne a zrozumiteľne vysvetlené, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy mohol odmietnuť, ani to, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere, taktiež nebol poučený ani o následkoch podpisania rozhodcovskej zmluvy a ani o možnosti odstúpenia od tejto zmluvy, a to isté sa týka aj dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú podpísal. Tiež mu nebola vysvetlená ani prihláška do poistenia, ktorú podpísal v deň uzavretia zmluvy, myslel si, že keď chce dostať úver, tak musí podpísať aj prihlášku predloženú zástupkyňou žalovaného. Tých písomností bolo veľa, určite nemal čas na to, aby si ich preštudoval a posúdil. Tieto boli vopred pripravené zo strany žalovaného.

22. Právny zástupca žalobcu v záverečnej reči uviedol, že trvá na všetkých písomných podaniach, žiada žalobe žalobcu vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu trov konania.

Súd právne uzatvára:

8Csp/79/2017

-14-

23. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobca pri uzavretí úverovej zmluvy vystupoval ako fyzická osoba - nepodnikateľ a žalovaný je spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov. Žalovaný bol od uzavretia zmluvy dňa 10.11.2016 v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvami spotrebiteľskými. Preto súd pri právnom posúdení uvedených zmlúv vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pod sankciou ich absolútnej neplatnosti.

24. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

25. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba,

ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 1 a ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

8Csp/79/2017

-15-

28. Podľa § 54 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

30. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

31. Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

32. Podľa ust. čl. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

33. Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13 EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

34. Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

8Csp/79/2017

-16-

35. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

36. Podľa § 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

37. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

38. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa

za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

39. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s) a z) a aa) a d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

40. Podľa § 551 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy

nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

41. Podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

42. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

43. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

44. Podľa § 137 písmeno c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

45. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

46. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

K otázke naliehavosti právneho záujmu žalobcu

47. Súd v tejto sporovej veci primárne skúmal otázku naliehavého právneho záujmu a má za to, že žalobca ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany práva má naliehavý právny záujem na určení, že poskytnuté úvery sú bezúročné a bez poplatkov v zmysle § 137 písm. c) CSP tým, že potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov - úroky, poplatky. Jeho právne postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, na ktorú veriteľ nemá nárok. Pri dohode o zrážkach zo mzdy žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom

8Csp/79/2017

-19-

určení vyplýva. Osobitným predpisom v zmysle § 137 písm. c) CSP, ktorý výslovne splnomocňuje a oprávňuje žalobcu v pozícii spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojich práv je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Takéto oprávnenie zákonodarca výslovne uvádza ako jedno zo základných práv spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že uvedený záver plne podporuje aj doterajšia judikatúra, poukazuje napr. aj na rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 24.1.2017 sp. zn. KSTN/6Co/107/2016, kde tento konštatoval, cit.: „Nároky žalobcu ako spotrebiteľa sú odôvodnené s poukazom na cieľ európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, ktorých zmyslom a cieľom je dosiahnuť stav, aby nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách spotrebiteľov nezaväzovali. Skúmanie podmienok uvedených v § 80 písm. c) OSP umožňuje riešenie práva resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím a treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov úveru na základe úverovej zmluvy č. 306001179 zo dňa 22.2.2012 uzavretej medzi účastníkmi konania, ktorého špecifické postavenie slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, judikatúra súdov európskych spoločenstiev, ale i vnútroštátna právna úprava, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov - úroky, poplatky. Jeho právne postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený

sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi § 39 Občianskeho zákonníka. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah, bez ohľadu na zmluvnú voľnosť ho stanoviť, bez ohľadu na to, kto rozpor s dobrými mravmi zavinil, ako i na to, či druhá strana pri vzniku zmluvy bola v dobrej viere, dostane sa do rozporu so všeobecne uznávaným názorom, ktorý vo vzťahu medzi ľuďmi určuje (niekedy aj v právnych normách), aký má byť obsah tohto právneho úkonu tak, aby bol v súlade so základnými morálnymi zásadami. Naliehavý právny záujem súd skúmal s poukazom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia (porovnaj aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 224/2008).“ Čo sa týka inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, ten totiž umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly a na túto skutočnosť súd musí brať zreteľ. Bez určenia neplatnosti dohody by právne postavenie žalobcu ako dlžníka bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené právo žalobcu na disponovanie so svojou mzdou. Súd teda posúdil, že podaný určovací návrh je vhodným, správne zvoleným a prípustným procesným nástrojom ochrany práva žalobcu.

K odôvodneniu I. výroku rozsudku

48. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (10.11.2016), ktoré súd citoval vyššie, vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver, pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené, je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí

8Csp/79/2017

-20-

v zmysle už citovaného § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ uvedenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru, § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a § 9 ods. 2 písm. l) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Súd preskúmal predmetnú úverovú zmluvu a je na rozdiel od žalovaného toho názoru, že spotrebiteľský úver, ktorý bol žalobcovi poskytnutý, je z dôvodov rozvedených v ďalšej časti tohto odôvodnenia v zmysle citovaných zákonných ustanovení bezúročný a bez poplatkov.

49. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že strany dňa 10.11.2016 uzatvorili zmluvu, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 3 000 eur. Žalobca mal poskytnutý úver splácať v 42 mesačných splátkach po 103,40 eura. Keďže bolo preukázané, že poskytnutý úver bol poistený, výška náhrady poistného musela byť zohľadnená v celkovej výške mesačnej splátky. Zmluva o úvere obsahuje údaj o výške mesačnej pravidelnej splátky v sume 103,40 eura, pozostávajúcej z istiny úveru 71,43 eura a z úroku vo výške 31,97 eura. Žalovaný by postupoval v súlade so zákonom, ak by uviedol výšku pravidelnej mesačnej splátky s poistením v sume 132,05 eura, ktorá pozostáva z istiny 71,43 eura, úroku 31,97 eura a poistného plnenia 28,65 eura. Keďže zmluva o úvere obsahuje nesprávny údaj o výške pravidelnej mesačnej splátky, má to za následok neuvedenie obligatórneho údajov v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpisu zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom

úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Poistné plnenie predstavuje jednoznačne poplatok, ktorý je potrebný zahrnúť do celkových nákladov, resp. do výpočtu RPMN. Keďže žalovaný poistné plnenie nezohľadnil pri výpočte RPMN, zmluva tak obsahuje nesprávny výpočet RPMN, čo má za následok absenciu údajov o RPMN. Súd poukazuje na doterajšiu judikatúru, napr. aj na žalobcom už citovaný rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23.2.2017 sp. zn. 16Co/100/2016. Súd tak v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Povinnosťou žalobcu z takejto zmluvy je vrátenie len poskytnutých finančných prostriedkov vo výške 3 000 eur. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

K odôvodneniu II. výroku rozsudku

50. Z vykonaného dokazovania bolo ďalej preukázané, že strany dňa 10.11.2016 uzatvorili okrem spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. Mohlo by sa javiť, že v prípade, že sa spotrebiteľovi predloží rozhodcovská zmluva uvedená na samostatnej listine, nemalo by sa jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tomto prípade je súd toho názoru, že aj samostatnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá sa odvíja od zmluvného vzťahu vzniknutého zo zmluvy o úvere, je potrebné posudzovať ako neprijateľnú podmienku podľa ust. § 53 ods. 1 OZ. Za neprijateľnú možno kvalifikovať iba podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného o individuálnom dojednaní rozhodcovskej zmluvy. Existencia samostatnej listiny s možnosťou dlžníka od takejto zmluvy

8Csp/79/2017

-21-

odstúpiť ešte nepreukazuje individuálnosť dojednania, ak o opaku svedčí samotný postoj spotrebiteľa. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní mal súd za preukázané, že žalobca pri podpise úverovej zmluvy bol informovaný len o základných údajoch vyplývajúcich zo zmluvy o úvere (o výške úveru, o počte a výške splátok), nebol informovaný o tom, že podpisuje aj rozhodcovskú zmluvu, nebol oboznámený s obsahom a účelom tejto zmluvy, nebolo mu jasne a zrozumiteľne vysvetlené, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy mohol odmietnuť, ani to, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere, taktiež nebol poučený ani o následkoch podpísania rozhodcovskej zmluvy a ani o možnosti odstúpenia od tejto zmluvy. Súd má za to, že v prípade, ak by dlžníkovi ako spotrebiteľovi bolo náležite vysvetlené, aké následky pre neho vyplývajú z rozhodcovského konania, už pred podpisom zmluvy sa môže rozhodnúť, či do tohto zmluvného vzťahu vstúpi a nie je dôvod potenciálne uvažovať o dodatočnom odstúpení od zmluvy. Pokiaľ by úverovú zmluvu vrátane rozhodcovskej zmluvy pripravil dodávateľ vopred a náležite by s jej obsahom oboznámil žalobcu a nedal by mu podpísať len vopred sformulovanú rozhodcovskú zmluvu, bolo by možné takúto rozhodcovskú zmluvu považovať za individuálne dojednanú a platnú. Žalobca za daného stavu nevedel posúdiť svoje možnosti, ovplyvniť obsah takej zmluvy, keďže takú zmluvu, podľa jeho výpovede, predtým nikdy nepodpisoval. To bol zrejme aj dôvod, prečo nereagoval žalovaný po podpise zmluvy a neodstúpil následne od rozhodcovskej zmluvy, pretože nepochybné nerozumel, k čomu ho zmluva zaväzuje a nechápal význam ani dôsledky podpísania predformulovanej rozhodcovskej zmluvy. Súd konštatuje, že je možné dohodnúť v rozhodcovskej zmluve alternatívny spôsob riešenia sporov, avšak spotrebiteľ má byť riadne upozornený na obsah a význam takejto rozhodcovskej zmluvy a čo to pre neho znamená, aby ho znenie zmluvy a v nej zahrnutý alternatívny spôsob nemohli uviesť do omylu. Pokiaľ bol v rozhodcovskej zmluve upravený alternatívny spôsob riešenia sporov zo zmluvy o úvere s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, ide podľa názoru súdu o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, kde sa môže dlžník len formálne obrátiť na všeobecný súd. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania je v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto bude riešiť spor zo spotrebiteľskej zmluvy bol v tomto prípade veriteľ, čiže žalovaný, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Na uvedenom tlačive sa doplnili len údaje žalobcu, číslo a dátum uzatvorenia zmluvy s konkrétnym uvedením troch rozhodcovských súdov. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegovali. Význam rozhodcovskej zmluvy je osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach,

právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu, tzv. formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom, je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia nekvalifikovaná strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, neuvedomuje. Podľa názoru súdu rozhodcovská zmluva teda nesporne nebola individuálne dojednaná a takúto rozhodcovskú zmluvu nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností z takejto zmluvy je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, zo strany žalovaného sa to javí ako snaha vyhnúť sa súdnej kontrole podľa spotrebiteľského práva. Ďalším prejavom neprijateľnosti je aj tzv. geografická neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98, C-244/98), prejavujúca sa aj v tom, že miesto

8Csp/79/2017

-22-

bydliska žalobcu od miesta konania rozhodcovského súdu by bolo v prípade, že si žalovaný vyberie jeden z rozhodcovských súdov v Bratislave, príp. v Žiline, značné. Je to ďalšia nevýhoda, ktorá sťažuje prístup spotrebiteľa k súdu. Teda na základe uvedeného súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy je neprijateľnou podmienkou, ktorá je absolútne neplatná od počiatku a preto ňou spotrebiteľ nie je viazaný. Táto je v rozpore s vyššie citovanými príslušnými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s citovanými ustanoveniami Smernice 93/13/EHS. Súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

K odôvodneniu III. výroku rozsudku

51. Z vykonaného dokazovania bolo tiež preukázané, že strany dňa 10.11.2016 uzatvorili okrem spotrebiteľskej zmluvy a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy aj Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy aj napriek tomu, že bola vypracovaná na samostatnom dokumente s osobitným označením, ktorý bol žalobcom osobitne podpísaný, je formulárovou zmluvou, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, teda žalobca nemal možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť jej obsah. Súd na proces jej uzatvárania poukazuje na odôvodnenie v bode 50 rozsudku. Uzatvorením Dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov. Súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 5 Občianskeho

zákonníka. Inak uvedené, dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi z úverovej zmluvy je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa

8Csp/79/2017

-23-

vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, a teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník preto tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Z tohto dôvodu moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa - žalovaného, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá dohoda poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku žalobcu a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu a je v rozpore s § 53 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade, keď zamestnávateľ žalobcu už začal vykonávať zrážky z jeho mzdy, žalobca mu predloží súdne rozhodnutie, že dohoda o zrážkach je neplatná, čo jednoznačne pre zamestnávateľa bude znamenať, že nesmie vykonávať zrážky zo mzdy. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku III. rozsudku.

52. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaných zákonných ustanovení. Žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznal vo výroku IV. rozsudku náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. Žalobca bol v konaní oslobodený od platenia súdneho poplatku v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2, písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 vyššie citovaného zákona vznikla poplatková povinnosť neúspešnému žalovanému, preto súd zaviazal žalovaného vo výroku V. rozsudku na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý podľa položky 1b Sadzobníka súdnych poplatkov predstavuje sumu 99,50 eura zo žaloby a 1c položky sumu 33 eur z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.